

71. 4
HENRICI PHILIPPI
DOEBNERI,
ILLVSTRIS REGIMINIS SAXO-COBVRGENSIS
ADVOCATI ORDINARIJ

DISSERTATIO
INAUGVRALIS
DE
TAXA
FEVDALI

8/1717, 36
5/

Vom
Lehn=Bar.

IENAE, RECVSA LITTERIS CROEKERIANIS,
M DCC XXXVIII.

HENRICI PHILIPPI

ILLVSTRIS REGIMIS SAXO-DORVINGENSIS
ADVOCATI ORDINIS

DISSERTATIO
IN VARIOIS

TAXA
FEVDALI

PHILIPPI

LENAE, REGIAE LITTERO-CRUCIARIAE
MDCCLXXXIII

PROOEMIUM.

Non est, cur iuris feuda-
 lis eiusque cognitio-
 nis vtilitatem ac ne-
 cessitatem multis ver-
 borum ampullis com-
 mendem, cum omnibus, qui vel
 mediocriter saltem in iure versati
 sunt, isthaec satis abundeque iam
 pateat, adeo, vt praesertim in nostro
 Imperio Romano-Germanico nul-
 lum Regnum, nullus Ducatus, Co-
 mitatus, Baronatus, imo nullum
 oppidum ferme reperiat, in quo

A 2

iuris

iuris feudalis cognitio non fit necessaria. Inter materias vero eiusdem mihi Dissertationis Inauguralis specimen edituro prae caeteris arrisit doctrina de Taxa feudali, tum quod de illa parum adhuc literis concinnatum nouerim, tum quod eius usus in patria mea quam maxime inpraesentiarum se exerat. Collegi itaque de materia ista nonnullas theses, easque placidae disceptationis aleae, ut eo melius discuterentur, discussaeque explanarentur, submittere constitui, quod ut feliciter dirigatur & optatius perficiatur,

Nunc precor, ut summum Numen
mea coepta secundet:

Sic sane poterunt cedere cuncta
bene.

I. N. D.

I. N. D. N. I. C.

THES. I.

um nemo res probe intelligat, nisi prius verba cognoverit, quippe per quae res ipsa significatur, ideo priusquam ad ipsam Taxae feudalis definitionem perueniam, vocum derivationem & significationem praemittere necessarium esse duxi.

THES. II.

Vox autem Taxae sine dubio descendit a taxando, quod significat pretio aestimare apud PLIN. Hinc taxatio dicitur, Festo teste, quae fit certae summae, quam Iudex etiam post principale negotium definitum facere potest *l. Terminatio C. de fruct. & lit. expens.* & hinc taxatio sumitur, vt Iustinianus autor est in *Novell. 63. & 82.* pro summa quadam

6 DISSERTATIO INAUGVRALIS

dam pecuniae ab eo, qui iudicio praestit, definita; id quod plerumque fit iurisiurandi in litem refrenandi causa. *l. videamus §. pen. ff. de in lit. iurand. l. 3. §. praeterea ff. ad exhibendum l. arbitrio §. 1. ff. de dolo. l. qui restituere. ff. de rei vind.* Taxationes etiam dicuntur in testamentis & contractibus praescriptiones quaedam verborum, quibus oratio aut coërcetur aut dilatatur; Nam plerumque taxationes efficiunt, vt minus, quam dictum fit, debeatur.

THES. III.

Feudalis autem dicitur a feudo, cuius vocabuli deriuationes ac significationes varias inquirere iam nec instituti ratio efflagitat, nec operae pretium esse duco, cum de hac materia vt & de feudorum origine haud pauca Doctorum extent scripta, inter quae ex nouioribus praecipue legi merentur IACOBI CAROLI SPENERI, I. V. D. & P. P. Witteberg, *primitiae obseruationum historico-feudalium*, vbi etiam tradit definitionem feudi, quod scilicet feudum sit beneficium seu beneuola & libera rei immobilis aut aequipollentis concessio, cum vtilis dominii translatione, retenta proprietate seu dominio directo, sub fidelitate & exhibitione honestorum seruitiorum. *Obseru. 3. §. 4.*

THES. IV.

Effertur Taxa feudalis aliis nominibus & vocatur laudemium, sed abusive ac minus proprie. WEHNER. *in obseru. pr. sub voc. Handlohn*, Siquidem laudemia inter obventiones ad Dominos directos perti-

pertinentes referuntur, & per hoc in praefecturis a Symbolis, quae praefectis solent pendi & dari, den Schreib-Schilling separantur. FRANZK. *de laudem. cap. IV. num. 43. & 44.* Dicitur etiam Releuium apud ITTER. *de feudis Imp. cap. XI. §. 13.* quae vox Hispanis atque Italis non infrequens est, a Germanis autem raro vsurpatur. Alio nomine & ab Alemanis imprimis vocatur Chrschatz. SCHILT. *de bon. laudem. §. 9.* Item, releuatio & releuamentum WINZIGER. *annot. ad exam. feud. Stryk. cap. 17. quæst. 26.*

THES. V.

Origo praestationum laudemialium refertur in bonis emphyteuticis, & quae pari cum iis iure censentur, ad *l. fin. C. de iure Emphyteut.* in bonis feudilibus autem ad vsum & consuetudinem vel legem specialem. Iure enim feudali communi releuium nullum deberi, sed inuestituram gratis faciendam esse, certum est. HORN. *Iurispr. feud. cap. XVII. de renou. inuest. & laud. §. 21. p. 453.* HARTM. PISTOR. *P. 1. qu. 50. num. 61.* Cum sit beneficium & detur ex beneuolentia *2. feud. 23. cap. 1. §. & quia vidimus.* Iam vero beneficio nihil magis contrariatur, quam vt redimatur pretio; & feudum non sub praetextu pecuniae sed amore & honore Domini acquirendum. SCHNEIDENW. *P. 5. feud. num. 61.* ROSENTH. *in Synopf. cap. 6. concl. 66. n. 4.* WESENB. *Conf. 186. n. 48. Volum. 4.* CARD. TVSCH. *Vol. 5. lit. L. concl. 15. in fine.* Hinc inferendum, nec Taxam regulariter deberi, nisi illa per consuetudinem recepta vel per legem aliquam specialem introducta sit, quemadmodum videmus

videmus in *Constit. Elect. Sax. siue peculiari mandato Elect. Sax. de renouat. inuestiturae anno 1691. die 12. Octob. emissæ*, vbi sequentia habentur verba: Wann sie nun drittens beliehen, wollen wir auch, daß ein ieder den außs neue gefertigten Lehn= Brieff umb den gesetzten und gewöhnlichen leidlichen Tax unverlänge ablöse, und zu mehrerer Gewißheit solcher Tax einen landüblichen Anschlag seines Guths oder Lehen=Stücks zugleich mit übergebe, oder doch den wahren Werth desselben seinen Pflichten nach, annelde.

THES. VI.

Definiri potest Taxa feudalis, quod sit quaedam pecuniae summa, quae mutato feudo, pro inuestitura a Vasallis praefecto aliisque ministris curiae feudalis, siue Cancellariae feudali, vsu & consuetudine, vt honorarium, vel vt alii definiunt, vt sportula, exsoluitur.

THES. VII.

Conuenit Taxa feudalis cum laudemio, primo ratione causae efficientis remotae, quae est vsu seu consuetudo; secundo ratione causae efficientis propinquae, quae est inuestitura: nam & laudemium & Taxa feudalis exsoluuntur pro inuestitura; tertio ratione subiecti a quo, quod sunt Vasalli; quarto ratione obiecti, quod est mutatio manus feudi; quinto ratione causae finalis, quae est recognitio Domini vel contestatio obligationis erga ipsum; sexto ratione materiae ex qua, scilicet & laudemium & Taxa feudalis consistunt in pecunia & quidem parata.

THES.

THES. VIII.

Differt vero potissimum Taxa feudalis a laudemio ratione subiecti cui, seu in eo, quod laudemium exsoluatur Domino feudi directo, vel qui eius loco rem possidet eaque fruitur; Taxa feudalis autem officialibus Principis seu Praefectis curiae. Hic notandum, differre quoque Taxam feudalem von denen so genannten *Ungefälls-Geldern*, quae de feudis Principum soluuntur, quoties ad collateralem successorem veniunt, ac rationem laudemii habent, qua de re notabilia sunt, quae leguntur apud SCHILTERVM *cap. LV. Iur. feud. Alem. §. 3. Conf. Dn. STRYK. Append. num. 52. pag. 387. Instr. pac. Osnab. Art. 5. §. 9.*

THES. IX.

Soluere tenentur taxam feudalem omnes, qui per inuestituram fiunt Domini rei titulo singulari, vt sunt noui emphyteutae, Vasalli, Censuarii & omnes illi, qui non sunt in prima inuestitura comprehensi. Comprehensi autem non censentur, nisi qui sine facto hominis vi solius legis & titulo vniuersali defunctum repraesentant, inque omnia iura tam actiue quam passiuè succedunt. COLER. *Decis. 33. num. 31.* quales sunt liberi emphyteutae seu Vasalli in emphyteusi seu feudo parentibus succedentes, siue succedant ab intestato, siue ex testamento, quia intelliguntur esse Domini bonorum paternorum, etiam viuo adhuc parente, *l. ii. ff. de liber. & postb. §. si autem Inst. de haered. qualit. & differ.*

B

eiusque

10 DISSERTATIO INAUGURALIS

eiusque personam repraesentant *l. fin. C. de impub. & al. subst.* Hinc etiam sub inuestitura parentum censentur comprehensi & propterea sunt immunes, HARTM. PISTOR. *lib. 1. quaest. 50. num. 59.* AMED. DE PONTE *quaest. 10. consult. Saxon. P. 1. qu. 26. num. 10.* & *ii.* Pertinent huc etiam, quae habet TITIVS in *Teutschen Lehn-Recht Cap. 25. §. 30.*

THES. X.

Aliud vero dicendum est, vbi vel lege speciali vel statuto vel consuetudine contrarium introductum est. Nam quod in hoc casu etiam liberi Taxam feudalem exsoluere teneantur, extra dubium est, quia eiusmodi consuetudo omnino valida & per consequens attendenda est. WESENBECK. *Cons. 16. n. 2.* KNICH. *de vest. pact. part. 2. cap. 4. n. 203.* Cum consuetudo vim legis habeat §. 9. de *J. N. G. & C. CARPZOV. P. 3. Const. 20. def. 6. num. 4. lib. 4. tit. 9. Resp. 65. n. 7. L. 6. tit. 10. resp. 15. n. 20.* Imo valentior sit ipsa lege. Idem CARPZOV. in *Def. Cons. lib. 1. tit. 7. Def. 114. num. 6.*

THES. XI.

Quae de liberis dicta sunt, etiam locum habent in ascendentibus & collateralibus, nempe illos omnes, nisi lex vel consuetudo obstet, ab onere Taxae feudalis immunes esse, vbi tamen praesupponendi sunt termini habiles, quod vel in feudis, vel emphyteusi succedere possint. FRANZK. *c. 8. de laudem. n. 197.* STRUV. *S. J. F. cap. 10. §. 13. n. 3.* quae conclusio etiam extendenda est ad haeredes testamento

mento institutos & quidem cum primis illos, qui alias ab intestato successuri essent. BRVN. *Conf.* 44.

THES XII.

Quaeritur hic: An simultanee inuestitus, mutato feudo, renouationem inuestiturae petere & taxam feudalem soluere teneatur? Pro resolutione huius quaestionis distinguendum inter simultaneam inuestituram iuris ciuili seu communis feudalis, & iuris Saxonici. Iure ciuili simultanee inuestitus, quam diu feudum non possidet, renouationem inuestiturae petere non tenetur. MODEST. PIST. *Conf.* 38. n. 22. & *Conf.* 40. n. 12. DECIAN. *Conf.* 184. col. penult. ROLAND. A VALLE *Conf.* 18. n. 8. & 17. SCHVRF. *Conf.* 66. n. 18. & 19. cent. 1. WESENB. *Conf.* 15. n. 35. p. 1. Iure vero Saxonico, quotiescunque possessio feudi vel per mortem Domini vel Vasalli possessoris interruptur, renouatione opus est. PRVCKM. *Conf.* 39. n. 122. Vol. 1. KOEPP. *Decis.* 47. n. 5. & seqq. BERLICH. p. 2. *conclus.* 43. n. 34. DOEBNER. in *Dissert. de coniunct. manu.* lb. IX. & in *not. ad lit.* IV. Hinc etiam taxa feudalis praestanda, vtpote quae ad illas sportulas refertur, quae semper exsoluendae & Cancellariae feudali pro actu inuestiturae solui solent, item: Vor Ausfertigung des Ruth-Zettels und Lehen-Briefs, welcher umb den gesetzten und gewöhnlichen leiblichen Tax unverlängt abzulösen, vid. *Mandat. Elect. Saxon. de anno 1622.* §. Nachdem wir auch zum andern w. v. & *Mand. Elector. Saxon. anno 1691. emissum* §. Wenn sie nur drittens belieben.

THES. XIII.

Quod si vero duo filii post mortem patris simultanee a Domino inuestiti & simul in possessione feudi maneant, welche sambtlich belehnet seyn und das Guth in gleicher Bewehr haben, si postea vnus ex illis sine liberis masculis decedat, superstes ad renouationem inuestiturae non tenetur, darff anderweit die Güther nicht empfangen, sondern behält sie ganz allein, und das ist die Natur und Eigenschaft der sambtlichen Belehnung. Illust. LYNCK. *Tract. method. de indiuiduitate siue de iure rerum indiuiduarum*, von untheilbaren Dingen, Cap. 2. Sect. 1. aphor. 3. n. 22. pag. 32. Atque sic superstes taxam feudalem exsoluere haud tenetur.

THES. XIV.

In feudis Imperii omnes Vasalli cuiuscunque sint dignationis, vi consuetudinis pendere tenentur honorarium in inuestitura feudorum suorum, nisi lege aut alia ratione exemptos se docere queant, vti sunt Electores, quippe qui per expressam *Aureae Bullae Sanctionem in cap. 29. §. 1.* ab onere illo liberati sunt. GOLDAST. in *Politischen Reichs-Händeln*, P. 8. cap. 3. pag. 217. Et quidem ob eam potissimum rationem, quod ipsi cunctis Imperialis Curiae officii praesint, suosque habeant officiales, quibus alias haec pecunia soluitur; sed cum operam istam ab inferioris conditionis hominibus gratis sibi praestari dedignentur, ex mera liberalitate praemio aliquo eosdem afficere solent. Sicut nominatim quantum quisque siue secularium siue Ecclesiasticorum

corum Electorum officialibus Imper. haereditariis pendere solet, annotatum est in designatione illa, quae inserta legitur BESOLD. *Thef. pract. tit. 5. n. 38. voc. Erb-Nembter. pag. 230. 232.* Add. superioribus von der Reichs-Lehen-Tax FABRI Staats-Cantley. *Tom. 2. pag. 243. seqq. Limigs R. N. part. gen. pag. 333. It. C. L. BILDERBECK. in seinem Teutschen Reichs-Staat P. 3. §. 2. cap. 1. pag. 341. in fin.* Quin & ministris aulicis pro praestita opera aliquid largiri solent. Id. BILDERB. *cit. loc.* & CASSAND. THVCELIVS in *Electis Iur. publ. curiosis cap. 5. n. 4. not. 2. §. 3.* quarum impensarum calculum iniiit, & quantum quisque recipiat, speciatim annotauit VFFENBACH *de Iudiciis Imper. Aul. cap. XI. pag. 124.* & ex eo retulit STRYK. in *Append. Iur. Feud. pag. 482.*

THES. XV.

Praeter Electores dantur adhuc alii, qui a praestatione Taxae feudalis liberi habentur, v.g. Archiduces Austriae ex Friderici Imperatoris priuilegio, quod extat apud LIMNAEVM *lib. V. Iur. publ. cap. 2. n. 30.* ibi: Volumus etiam, vt dictus Austriae Dux omnia sua feudalia siue iura liberaliter suscipiat, datione sine omni; quod explicatius effert Carolus V. in confirmatione priuilegiorum domus Austriacae. Er (de Archiduce loquitur) empfahet auch sein Lehen frey ohne einige Gabe. Idem refert de Principibus Imperii *cit. BILDERB. loc. supra alleg. in verb.* Die Reichs-Fürsten sind des Taxes gleichfalls befreuet ic. Et Fuldensium quoque Abbatem eodem iure donatum esse, ab aliis sibi relatum fuisse memorat LIMNAEVS

14 DISSERTATIO INAUGVRALIS

T. 2. *Add. ad lib. VI.* quamuis in designatione, quam BESOLDVS exhibet, inter Abbates, die den Erb- Membrern Geld zu geben schuldig, wann Sie die Lehen empfangen, Fuldenſis primo loco referatur.

THES. XVI.

Quaeritur vero: An Successor feudalis ad exsolutionem Taxae, quam antecessor praestare distulit, adstringi possit? Decisio huius quaestionis dependet ab illa: An Taxa feudalis pro onere personali vel reali & feudo inhaerente sit habenda? Hic vero Doctores in diuersas abeunt sententias; Alii enim istam praestationem pro personali venditant & quidem ex ea ratione, quod hic nulla expressa lex adsit, quae tacitam hypothecam inducat; Alii vero in contrarium versi onus taxae feudalis pro reali & feudo inhaerente habendum contendunt, pro qua vltima sententia haud dubie multa satis speciose disertari possent, sicut & STYCKIUS dum in eruenda facti specie, quae huic non multum absimilis est, versatur, non modo ipsas principalium inuestiturarum renouationes onus feudi reale esse; sed & sumtus eo nomine erogatos ab omnibus familiae Principibus pro ratione des Römer Zug conferendos esse pronunciat *Conf. XXV. num. 19. & n. 17.* Et sane quod laudemii praestatio ipsi feudo caeterisque bonis laudemialibus tanquam onus reale inhaereat, adeoque ad quemcunque possessorem transeat, inter Doctores cum primis practicos dubio plane caret ANTON. FABER *in C. lib. 4. tit. 42. Def. 1. n. 24. & 25.* MENOCH. *Confil. 44. n. 18.* STRUV. *in S. J. F. SVEND.*

in *Tract. de Action. success. feudal. Arr. 8. §. 5.* & hinc apparet, quod possessor nouus etiam laudemium ab antecessore adhuc debitum exsoluere teneatur vid. *l. 5. in pr. ff. de O. & A. l. 12. C. de distr. pign.* Cum res transeat cum onere, & tributa, census, collectae aliaque onera realia necessario sequantur praedium, vt hoc sine illis nec vendi nec comparari possit. *l. 2. in fin. C. sine cens. & reliqu. fund. comp. non poss.* Id quod etiam comprobatur *Decis. Elect. 65.* Adeo vt secundum communem *Id.* opinionem Domino directo in fundo emphyteutico ratione laudemii tacita competat hypotheca, ita, vt nouus possessor etiam ad laudemia ab antecessoribus debita exsoluenda actione hypothecaria compelli possit. *AMED. A PONTE qu. 45. n. 5. MENOCH. Consil. 44. n. 15. l. 5.* de qua consuetudine fere vniuersali testatur *STRÜV. in S. J. F. cap. 10. §. 17. num. 13. CARPZ. part. 1. C. 28. def. 53.* quae tamen ita intelligenda sunt, modo apud priorem debitorem Magistratus in exigendo non fuerit negligens. *BERLICH. concl. 64. num. 112.*

THES. XVII.

Ex dictis porro notandum, quod Taxa feudalis praestanda sit non a venditore, sed ab emtore seu nouo possessore, qui noua opus habet inuestitura & recognitione. *argum. l. 27. in fin. ff. de Aedit. Edict.* Sed quid si venditor per pactum isthoc onus in se susceperit? Tunc nihilominus Taxa feudalis ab emtore erit exsoluenda, quia pactum saltem inter paciscentes valet, ad tertium vero non consentientem se non extendit. *l. 24. de pact.* Emtori tamen

in

16 DISSERTATIO INAVGYRALIS

in hoc casu aduersus venditorem omnino datur regressus.

THES. XVIII.

Progredior nunc ad personas, quibus exsoluitur seu debetur Taxa feudalis. Exsoluitur ergo Taxa feudalis regulariter praefectis curiae feudalis seu ministris, qui actum inuestiturae expediunt. SCHULT. in *Instit. iur. publ. Romano-Germ. tom. 1. lib. 2. tit. 1. §. 13.* In nonnullis locis Cancellarius vel alius certus Consiliarius constituitur, qui rerum feudaliū curam habet, & dicitur ein *Lehen-Probst.* vid. SECKENDORFF. *Teutscher Fürsten-Staat. part. 3. Reg. 3. §. 2. von der Bestellung eines Lehen-Hoffs.* In patria mea cura ista competit Cancellario & Consiliariis coniunctim.

THES. XIX.

In feudis Imperii quibus haec pensio solui debeat, illud cognoscere licet ex sanctione Carolina in *A. B. cap. 29. §. 2. & 3.* vbi constituitur, quod pecunia illa iuxta modum ibidem praescriptum magistro curiae exsoluenda sit, qui postmodum inter caeteros officiales eam dispertiri debeat, quod tamen non ita striete hodie obseruari, sed potius Cancellariae nec non inferioribus aulae ministris suam portionem immediate solui tradidit LIMNAEVS ad *Tit. 2. Addit. lib. 4. p. 434. seq.* vbi & alia, quae huc spectant, diligenter explicauit, iunge eiusdem *obseruat. ad A. B. cap. 29. §. 2. & 3.*

THES. XX.

Si forsan plures sint domini, qui feudum dominans seu directum in commune possident, & vnus ex

ex illis moriatur, Taxa feudalis non integra seu in totum, sed saltem pro parte vel rata est praestanda: Idque ob sequentes potissimum rationes, quia (1. feudum seu dominium eius dominans, quod a pluribus pro indiuiso possidetur, decedente vno, saltem quoad partem mutatur, & sic renouatio feudi seu petitio inuestiturae, mortuo vno Condominorum, nequam in totum, sed saltem pro ea rata seu parte condominiumi directi, quod defunctus in feudo pro indiuiso habuit, intelligenda. Nam vltra istam ratam partem ratione reliquorum Condominorum, & partium, quae ad vnumquemque illorum pertinent, nulla mutatio contingit, ideoque nec renouatione opus est, nec per consequens Taxa feudalis, praeterquam pro ea parte condominiumi, quod mutatum est, debetur. Siquidem in casu plurium Condominorum Vasalli vnique saltem pro rata condominiumi in rebus diuiduis obligati sunt, ad quas res diuiduas sine dubio spectant laudemiales huiusmodi praestationes siue Taxae feudales in pecunia eiusque praestatione consistentes. FRANZK. *lib. 1. resolut. 19. n. 38. § 39.* Vnde (2. adeo operas & seruitia praeterita quoad aestimationem praestanda, non nisi pro rata parte deberi, scribit SPECVLATOR *de feud. vers. 9. n. 21.* EYNCK. *de indiuid. siue de iure rerum indiuiduarum cap. 2. sect. 1. apbor. 5. n. 35.* Proinde etiam (3. eiusmodi praestationes laudemiales pluribus Condominis feudilibus exsoluendae, mutatione solummodo in vnus Condomini persona contingente, non in totum, sed in tantum, siue pro illa rata, quam mortuus Condominus directus in feudo habuit, suis successoribus

C

prac-

praestandae. Enim vero pluribus Condominis dominium directum in commune possidentibus, vnum tantum laudemium debetur, quia instar vnius Domini habentur *arg. l. cui fundus 56. ff. de condit. & demonstr.* Et licet ab omnibus inuestitura peti debeat, vnam tamen omnes inuestituram expedire possunt. *2. feud. 77. FRANZK. de laudem. cap. 7. n. 135.* Hinc vnius Condomini ex pluribus Condominis mortui liberis relictis, in renouatione inuestiturae domini directi petendae, plus non, quam vna tantummodo rata vnius Taxae feudalis seu debiti laudemii, respectu totius feudi debetur; potissimum, cum in pecunia constet, ac unicuique pro parte vel portione sua debita praestari commode possit. *AMED. A PONTE qu. 23. AVG. HOFFMANN. de iur. rer. diuid. ac indiuid. cap. 2. Sect. 1. apbor. 5.*

THES. XXI.

Quae in praecedenti thesi prolata, omnino etiam locum inueniunt circa Taxam feudalem, quia haec nihil aliud est atque dicitur, quam species laudemii. *LIMNAEVS ad A. B. cap. 29. §. 1. obseruat. III. RVMELIN. P. 3. discurs. ad A. B. tb. 2. ITTER. de feud. Imp. cap. 2. §. 10.* Nam quamuis *RHET. ad 1. feud. 23. pag. 456.* neget, eiusmodi Taxam feudalem proprio in sensu laudemium esse; attamen nec ipse nec ali affirere possunt, quod illa Taxa non sit species quaedam laudemii saltem eius, quod minus vocari solet, eodemque vel simili cum laudemio iure censeatur, de quo vid. *FRANZK. de laudem. cap. 3. n. 12. & cap. 4. n. 43. conf. ITTER. de feud. Imp. cap. 2. & 10.*
 qualis

qualis praestatio quemadmodum sine dubio pro onere feudi reputanda; ita neququam vltra portionem vni Condominorum debitam ab eius successoribus extendenda est, ceu notat post MYLER. ad RUMEL. *ad Aur. Bull. part. 3. d. V. tbes. 15. pag. 811.* & FRANZK. *de leudem. cap. 4. n. 35. & seqq.* ITTER. *de feudis Imper. cap. 11. §. 14. in med.* Quibus accedit (4 dogma illud iuris, quod ex personis haeredum vel successorum conditio debitorum & sic etiam pro rata duntaxat condomini directi haereditario acceptorum Vasallorum ratione Taxae feudalis nequaquam in deterius mutari possit nec debeat. *l. 2. §. ex his 2. ff. de V. O. l. 2. §. 2. vers. at in contrarium ff. de praet. stip.* HARTM. PIST. *lib. 1. quaest. 47. n. 20.* Hoc sane fieret, si pro ista inuestitura ratione vnus partis condomini directi petenda, integra exsoluenda esset Taxa. FRANZK. *lib. 1. Resolut. 19. num. 3.* MOLINAEVS *ad consuet. Paris. Tit. 1. de Fieffe gloss. 1. §. 1. num. 71.* Praeterea (§. Vasalli contra dispositionem iuris feudalis adstringerentur plures in sui praedictum & cum susceptione onerum feudi haud consuetorum habere dominos contra Text. *2. feud. 55. §. 1. vers. praeterea.* Confer. CLARVS *in §. feudum quaest. 47. num. 11.* vbi dicit, si contingat possidere ius superioritatis plures pro indiuiso, quod Vasallus petere possit ab illis, vt vnus saltem in Dominum assignetur. CUIACIUS *ad lib. 3. feud. cap. 9. & L. 4. cap. 77.* cum primis quando singulus plurium Condominorum, & qui pro rata tantum est Condominus, onera feudalia in solidum vel in totum a Vasallis praetenderet, cum tamen illa non nisi

pro rata condominii directi debeantur. MOLIN. ad consuet. Paris. tit. 1. Gloss. 1. §. 1. num. 71. FRANZK. de laudem. cap. 7. num. 135.

THES. XXII.

Equidem non desunt, qui contrariam tuentur sententiam, scilicet quod in casu proposito, quo vnus ex pluribus Dominis directum dominium commune possidentibus decedit, integra exfoluenda sit taxa, moti exinde, quod hic Vassallus ab omnibus Dominis renouationem feudi seu inuestituram petere & debitam suam reuerentiam illis contestari necesse habeat, cum singulis Condominis ius in feudo competat, & hi Vassallorum Domini sint, ac consequenter illi his fideles esse, & hinc etiam pro parte licet vacante feudum recognoscere & fidelitatem iurare debeant. arg. l. 1. C. si vnus ex pluribus haered. Credit. l. ea quae 6. C. famul. heredit. l. 1. C. de except. vbi dicitur, quod debitor haereditatis vnicuique haeredum creditoris pro portione haereditaria & quidem in causa pignoris etiam in solidum obligatus sit. Hinc & Domino feudi mortuo, pluribus haeredibus relictis, omnibus iuramentum fidelitatis praestandum per Text. 2. Feud. 55. §. praeterea Ducatus & 2. Feud. 26. §. omnes filii. ZAS. p. 7. Feud. n. 12. FACH. 7. Contr. 5. sane id ipsum multo verius videtur, si vnus Condominus mortuus sit, liberis relictis, quia Vassalli his ipsis iuramento obstricti non videntur, vtpote quod suam virtutem & efficaciam vltra personas, inter quas interpositum, non extendit, per cap. veniens X. de

de iureiur. ROSENTH. de feud. cap. 6. concl. 35. num. 1. lit. A. FRANZK. L. 1. Resol. 19. n. 23. AVG. HOFFMANN. de iure rerum indiuid. cap. 1. Sect. 1. aph. 4. num. 31. Et per consequens asserunt, etiam deberi sportulas consuetas seu Taxam feudalem & quidem integram, quia istius renouationis inuestiturae actus sit indiuiduus, & hinc etiam Taxam indiuiduam & integram praestari debere, ad exemplum eorum, quae alioquin vt indiuidua praestanda. *argum. leg. 22. ff. de V. O. l. 85. §. 2. ff. eod. tit.* MOLIN. ad consuet. Paris. §. 3. Gloss. 4. num. 40. HARTMAN. PIST. lib. 2. quaeft. 7. num. 16. ROSENTH. de Feud. cap. 5. conclus. 12. n. 2. lit. d. & num. 6. IACOB. DE S. GEORG. in Tract. de Feud. num. 22. & 28. vbi a iuramento ad inuestituram infert, quae non minus, vt illud, videatur res indiuidua.

THES. XXIII.

Sed haec omnia neutiquam firmant adductam sententiam contrariam; Nam nihil ad rem facit, quod Vasalli, vno ex pluribus Dominis defuncto, a successoribus eius renouationem inuestiturae petere necesse habeant, & haec petitio renouationis quoad ipsum actum indiuisibilis videatur; siquidem & hic actus Vasallos amplius grauare non potest, quam in quantum reuera facta est recognitio. *MOLIN. ad consuet. Paris. tit. 1. Gloss. 1. §. 1. num. 71. FRANZK. lib. 1. Resolut. 19. num. 9. AVG. HOFFMANN. de rer. diuid. & indiuid. cap. 2. Sect. 1. apborism. 5. HARTMAN. PIST. lib. 1. quaeft. 47. num. 20.* Quemadmodum vero haec vnice ac solum pro
C 3 rata

rata condomini directi fit, & morte vnus Condomini reliquorum Condominorum directorum ratae nequiquam mutantur; ita harum ratione nulla opus est renouatione & inuestitura, ac per consequens nec Taxa feudalis praestanda est. RICHTER. *part. 2. Decis. 83. num. 21.* FRANZK. *de laudem. cap. 7. num. 135.* Porro ab indiuiduitate ipsius iuramenti fidelitatis & actus inuestiturae in facto consistentis non statim inferendum ad Taxam feudalem, tum quod illi actus non fiant ratione totius condomini directi, sed respiciant ad illam ratam, intuitu cuius inuestitura opus est, tum quod nec illi Taxam feudalem, quae in exsolutione pecuniae consistit, indiuiduam facere possint, cum ea, quae in dando consistunt, sint vel maneant diuidua pro parte cuiusque haereditaria, quam in feudo quis habet, exsoluenda. FRANZK. *lib. 1. Resol. 19. n. 38.* KVGVST. HOFFMANN. *de iure rerum diuid. & indiuid. cap. 2. Sect. 1. aphor. 5. ibique alleg.* SPECVLATOR *de feud. vers. 9. num. 91.* cum diuidua a Vafallis Condominis directis pluribus duntaxat pro rata sint exsoluenda, ceu habent SCHNEIDWIN. *ad Feud. part. 5. num. 17.* SCHRADER. *part. 6. cap. 6. n. 20.* OBRECHT. *de Feud. lib. 3. cap. 3. n. u.*

THES. XXIV.

Quae haftenus dicta & asserta sunt, exceptionem patiuntur, quando per consuetudinem seu obseruantiam aliud introductum est, quam obseruantiam, quod scilicet vno ex pluribus Dominis domi-

dominium directum in commune possidentibus defuncto, integra Taxa praestanda fit, in dubio Curia feudalis probare necesse habet, quia petitio integrae Taxae in casu renouationis, quae fit intuitu ratae partis vnius condominiumi directi, iuri communi supra allegato eiusque analogiae contrariatur, ac praeterea noto notius est, quod ei, qui exactionis suae intentionem in obseruantia fundat, illam probare incumbat, & quidem plene ac cum omnibus suis requisitis *l. 2. ff. de probat. cap. 1. de litis contest. in 6to.* HARPRECHT. *Consil. 18. num. 339. Vol. 1.* CARPZOV. *part. 1. Decis. 3. num. 25.* MASCARD. *de Conclus. 123. num. 20.* quae probatio curiae exigenti integram Taxam in casu proposito tanto magis incumbit, quia praestatio Taxae alicuius, qualis qualis illa sit, ignota plane est in Iure feudali. KLOCKIUS *de Aerario lib. 2. cap. 42. num. 22. Et seqq.* ad consequenter ad alios casus, quam in quibus recepta, extendi non potest. OLRAD. *Conf. 237. n. 3.* ANTON. FABER *in Cod. Sab. lib. 1. Tit. 2. defm. 45. num. 19. in not.* MEV. *P. 1. Decis. 45. cap. 2. Decis. 377. num. 1.*

THES. XXV.

Quaeritur vero, an Curiam feudalem ab onere probandi releuet, si demonstrat, in aliis Curiiis integram Taxam exfolui solere, quando vnus ex pluribus Dominis feudum in commune possidentibus decedit? Negatiuam ideo amplector sententiam; quia ab vna Curia feudali ad aliam vel ab vno feudo ad aliud in eiusmodi consuetudinibus, quae iuri communi refragantur, argumentari

mentari non licet, & hinc praetensa obseruantia specialis specificè seu in indiuiduo probanda est.

THES. XXVI.

Si plures Principes Ducatum aliquem seu Principatum in commune possideant, & vnus ex illis, qui praeter ratam suam Ducatus vel Principatus illius communis, adhuc peculiarem Ducatum seu Principatum possidet, relicto haerede legitimo, decedat, quaeritur: An Vasalli Ducatus seu Principatus communis, pro rata mutati condominii directi, Taxam seu sportulas laudemiales consuetae Curiae feudali communi, an vero successoris Principalis propriae exsoluere teneantur E. g. E. iure haereditario solus possidet Principatum H. in commune vero Ducatum C. E. moritur, relicto Principe successore W. fragt sich, ob die gemeinschaftliche Vasalli Ducatus C. den Lebens-Tax pro rata mutati domini directi per mortem E. der Curiae feudali erwähnten Herzogthums C. oder der Curiae H. zu bezahlen schuldig? Pro posteriori sententia omnino militare videtur dispositio iuris communis feudalis, vi cuius in casu plurium Condominorum, ex quibus vnus relinquit liberos, Vasalli communes obligati sunt, renouationem inuestiturae pro rata & quidem singulus a Domino succedente petere & per consequens etiam Taxam eius curiae praestare. Alii vero non sine fundamento huic sententiae opponunt, quod citra voluntatem Vasallorum Curia feudalis quoad ratas non

non diuidi, & extra prouinciam transferri possit, quia Vasallus pro vno feudo plures Dominos vel Curias habere cogi nequit, cum ex personis haeredum conditionem obligationis in deterius mutare haud liceat. Ego tutissimam rationem esse puto, quae cuiusque loci obseruantiam seu consuetudinem sequitur.

THES. XXVII.

Non ineleganter hic etiam quaeritur: Wann ein Vormund bey Empfangnis seiner Pupillen Lehen-Güther den Lehen-Tax albereit bezahlt, und einen auf die Pupillen selbst eingerichteten Lehen-Brief erhalten, und nach erlangter Mündigkeit Sie die Lehen-Pflicht ablegen, alsdann den Lehen-Tax auß neu zu entrichten schuldig? Hac de quaestione videatur FABRI Staats-Cantzley P. 2. fol. 239. seqq. vbi ista negatiue deciditur sub allegatione variarum rationum, quae ibidem legi possunt.

THES. XXVIII.

Debetur Taxa feudalis toties, quoties manus feudi mutatur & renouatio iurisdictionis facta est. Fit autem ista mutatio vel a parte Domini, vel a parte Vasalli.

THES. XXIX.

A parte Domini contingit mutatio vel morte Domini, vel alio modo, quo dominium directum in alium transfertur. Circa dictam mutationem

D

commu-

communiter Doctores statuunt, quod Domino eiusue haeredibus nullum solui debeat laudemium, si respectu eorum mutatio vel per successionem, vel per contractum, vel alio modo contingit. HARTMAN. PISTOR. *part. 1. quaest. 50. num. 6.* Et hinc infero, etiam nullam deberi Taxam feudalem, quia haec pari iure cum laudemio censetur. Ratio vero, cur in dicta mutatione nullum debeat laudemium, potior haec est, quod laudemium ob noui Vasalli inuestituram & receptionem soluitur. IASON. *in l. fin. C. de iure emphyt.* Domino autem mutato non recipitur nouus Vasallus, nec per hanc mutationem possessio Vasalli inuertitur, merito itaque solutio laudemii & sic etiam Taxa feudalis cessabit. Huic rationi accedit, quod mutatio, quae fit a parte Domini, sine facto possessoris contingat, si enim possessor grauaretur laudemio, tunc alter alterius conditionem praeter ipsius voluntatem faceret deteriorem, suam vero meliorem, quod principiis iuris aduersatur. *l. 39. ff. de negot. gest.* quod in tantum procedit, vt licet in literis inuestiturae, consuetudine & statuto cautum sit, laudemium esse soluendum, quotiescunque manus feudi sit mutata, hoc tamen in dubio saltem intelligendum de manu mutata seruiente non vero dominante. STRUV. *in Synt. Iur. F. cap. 10. §. 13. num. 2.*

THES. XXX.
Fallunt haec, si per legitimam praescriptionem & specialiori consuetudine aliud sit introductum, vi cu-

vicinius ferè quotidie videmus, in certum quid loco laudemii vel Taxae feudalis in casu, quo Dominus mutatur & inuestitura renouanda est, exsolui solere.

THES. XXXI.

A parte Vasalli mutatio fit iudem vel morte vel feudi alienatione.

THES. XXXII.

Quod liberi vel alii haeredes ab intestato succedentes a praestatione laudemii & sic etiam Taxae feudalis immunes sint, nisi pactum vel consuetudo in contrarium obstet, iam supra Thes. IX. indigitauimus; quoad successionem testamentariam distinguendum est, aut succedit in feudo, qui alias ab intestato esset successurus, aut qui non erat successurus. In illo casu nullum laudemium vel Taxam feudalem, in hoc vero deberi Doctores volunt.

FRANZK. de laudem. cap. 21. num. 2.

THES. XXXIII.

Praesupposita consuetudine praestationum laudemialium quaeritur, si liberi coniunctim Taxam feudalem soluerint, & postea diuiserint feudum, an obstricti sint, vt denuo pro singulis partibus illam soluant? Quod in proposito casu nullum debeatur laudemium, communiter asseritur. HORN. in Iurispr. feud. cap. XVII. de renouat. inuest. & laud. §. 22. CARPZOV. part. 2. cap. 29. Dec. 23. FRANZK. de laudem. cap. 8. num. 40. & seqq. quia per diuisionem non ac-

quiritur nouum dominium diuidentibus, sed id, quod ante cohaerendum pro indiuiso erat, pro virilibus portionibus inter eos distribuitur. AMED. A PONTE *quaest. 25.* quae rationes ad Taxam feudalem omnino etiam applicandae sunt.

THESES XXXIV.

Si vero vnus liberorum partem reliquorum emat & ita totum retineat, aestimatione condigna reliquis praestita, laudemium & sic etiam Taxam feudalem deberi tradunt. HARTM. PIST. *quaest. 50. num. 56.* RICH. *Vol. 2. conf. 273. num. 3.* quod multo magis obtinet, si post factam diuisionem aliorum cohaerendum portiones emerit, cum facta diuisione cohaeres habeatur pro extraneo. FRANZK. *cap. 8. num. 56.*

THESES XXXV.

Inter species alienationum palmaria est emtio venditio, qua interueniente deberi Taxam feudalem nemo est, qui negat; Et hanc conclusionem quoad laudemiales praestationes ampliunt Doctores, etsi venditio fiat non simpliciter, sed cum pacto scilicet de retrouuendo, quia venditio haec reuera pura est, & sine conditione, adeoque dominium & possessionem rei in emtorem transfert, & fructus medio tempore perceptos ipsius facit. Textus est expressus in *l. 2. C. de pact. inter emtorem & vendit.* TIRAQUELL. *de retr. conuent. §. 1. gloss. 1. num. 73. & seqq.* adeoque si postea pretium conuentum offeratur, non tam prior venditio rescinditur,

ditur, quam alia de nouo contrahi dicitur. FRANZ-
 KTVS *cap. 16. n. 28. & 29.* Non defunt quidem, qui
 contrarium statuunt ac putant, quod ista venditio
 non plane pura & irreuocabilis sit, sed sub con-
 ditione reuenditionis, quae reuenditio sit resti-
 tutio ex priori oria, ita vt fundus priori venditori
 magis reddatur, quam vt ei de nouo acquiratur,
 quare tradunt regulam, quod laudemium tunc
 non debeat, quando resolutio contractus fit ex
 causa prioris contractus ad restitutionem obligan-
 tis. *arg. l. 33. C. de Transact.* Attamen supra laudata
 opinio sicut magis communis, ita veritati iuris
 magis consentanea esse videtur, idque minus dubii
 habet in territoriis Elect. Saxon. propter Constit.
 tit. von Lehenswahr in verb. Wo ein Gut auf ein Erb
 der Wiederkauff verkauffet wird, so ist der Käufer we-
 gen der Recognition und daß er vom Herrn in den
 Schutz genommen, die Lehenswahr zu entrichten schuldig.
 CARPZ. *part. 2. Const. 1. Def. 23.*

THES. XXXVI.

Quaeritur circa hanc materiam: An redi-
 mens obligatus sit primo emtori refundere Taxam
 feudalem? Ita forte videri posset propter textum
in l. 23. §. 1. de Aedilit. Edict. vbi Vlpianus inquit,
 dissoluto contractu, vtrumque nihil amplius con-
 sequi debere, quam haberet, si venditio facta
 non fuisset, & *l. debet. 27. in fin. eiusd. tit.* vbi cum
 res redhibetur, vectigalia, vel si quid accessionis
 nomine dederit, & quicquid denique rei emtae
 nomine erogauerit emtor, dum sponte non dedit,

D 3

disso-

dissoluta venditione restitui ipsi debent. **Contraria** tamen sententia verior est ac habetur. **NEVIZAN.** *Conf. 88. num. 18.* quia venditio prima non retro vt ex tunc resoluitur, sed potius vis illius vt nunc extinguitur, & reuera noua venditio celebratur. Cui accedit, quod praestationes eiusmodi laudemiales sint onus inuestiturae annexum & emtoris proprium. **PANORM.** *Conf. 76. col. 2.* **RICHT.** *Decis. 83. num. 76. & seqq.*

THES. XXXVII.

Porro debetur Taxa feudalis in permutatione, tum quia permutatio maxime vicina est emtionis venditioni, per *l. 1. & 2. ff. de rer. permutat.* & vicem emtionis obtinet *l. 2. C. eod.* quin & qui rem permutat, emtori similis est. *l. vlt. quibus ex caus. in possess. eat.* tum quia persona possessoris fundi feudalis immutatur, quae sola ratio sufficit ad oneris illius praestationem. **COLER.** *part. 1. Dec. 33. n. 8. & 16.*

THES. XXXVIII.

Idem dicendum est de donatione, scilicet & donatarium teneri ad praestationem Taxae feudalis, quia eadem hic subest ratio, quae est in emtione, cum & hic dominus nouum accipiat possessorem, quorsum referri possunt, quae habet **AMAD.** *A PONTE qu. 30. n. 2.* **COLER.** *Dec. 33. n. 16.* **HARTM.** *PISTOR. part. 1. qu. 50.*

THES. XXXIX.

Ratione quanti Taxae feudalis nihil certi definiti potest. Nam sicut tota praestationum laudemia-

demialium ratio a consuetudine dependet; ita quoque earum quantitas, quae ab afferente certam quantitatem probanda. STRUY. *in Syntagm. Iur. Feud. pag. 393.* FRANZK. *cap. 4. n. 20.* RICHTER. *Dec. 38. n. 8.* HORN. *cap. XVII. de renou. inuest. & laud. §. 22.* Hinc nouimus, Taxam feudalem non esse vnus generis, sed variare pro locorum consuetudinibus.

THES. XL.

Quantum loco Taxae feudalis olim ab Imperii Vasallis praestari debuerit, liquet ex sanctione *Aureae Bullae cap. 29. §. 1. seqq.* Hodie autem quid eo nomine persoluant Imperii Vasalli, de eo Limnaeus designationes, quas ipse viderit, variare meminit, quod & intelligi potest ex duabus illis designationibus de anno 1613. & 1639. quas ipse subiicit, a quibus rursus differt aliquo modo praesertim quoad aulicos Imp. officiales taxa de anno 1621. quam exhibet SPRENG. *pag. 160. & seqq.* Vtut eandem exacte respondere asserat illi taxae, quae ex Cancellaria Imper. Aulica nouissime communicata est, saltem quod thesaurarii haereditarii pensio ibidem adiecta sit. Alia etiam designatio eiusmodi sumtuum feudaliū (quantum nempe haereditariis Imperii officialibus a singulis Imperii Vasallis exsoluatur) reperitur apud BESOLD. *in thes. pract. tit. E. num. 38. p. 232.* Quantum vero hodie haereditariis atque Aulicis Imperii officialibus vt & ministris Cancellariae exsoluatur, illorum impendiorum indicem ex officio Taxae (aus dem Tax-Ampt) sibi communicatum exhibet VFFENBACH. *cap. II. pag. 124.*

THES.

THES. XLI.

Vbi nondum certa quaedam Taxa feudalis apparet, ibi determinatio istius facienda secundum aestimationem rei feudalis. SCHILT. *de Bon. laudem.* §. 8. *in fin. Const. Elect. Saxon. supra tbes. V. alleg.* Et hinc nouimus, Imperialium feudorum taxam, si ab iisdem notabiles quaedam portiones auulsae fuerint, etiam minui. SCHOP. *in tbes. feud. cap. 1. Sect. 9. pag. 171.* & inde quoque rationem repetit, quod in *Iudicii aulici ordinat. tit. 3. §. Dieneit auch ic.* Procuratores, qui alieno nomine de feudis Imperii inuestiuntur, decremента feudorum Imperii indicare iubentur, vbi & in subsequenti §. *Wie dem auch ic.* Registratoribus iniungitur, vt ad certiore[m] rei fidem indicem feudorum Imper. Germanicorum & Italicorum ordine alphabetico conficiant, & quo quaeque tempore renouata fuerint, & si quae alia huc spectent, eidem inscribant. Caeterum taxatio quomodo sit formanda & de eius requisitis ac formali ratione videri potest TORN. *in Tract. de Feud. Mecklenb. Sect. V. tbes. 18.*

THES. XLII.

Dominus certam summam a Vafallis laudemii vel taxae titulo haecenus exsolui solitam iisdem inuitis augere non potest. SCHVRRFF. *Cent. 3. Consil. 21. num. 16.* Eiusmodi enim pensio tanquam a iuris communis decretis exorbitans consuetudo non ampliari, sed potius, qua licet, restringi, & quod passim Doctores monent, intra terminos eidem positos coer-

coërceri debet, quam in rem vid. *Responsum ICTorum
Ienenfium apud STRUV. Syntagm. F. feud. cap. 10. aphor. 14.*
Ex qua ratione contigit, quod, cum Sanctione pacis
Westphalicae Comes Palatinus Rheni in numerum
Electorum cooptatus Archithesaurarii munere po-
tiretur, & eius subofficialis tantundem, quantum
& caeteri huius ordinis in feudorum Imperialium
inuestitura praetendere coeperit, nonnulli ex Imp.
Statibus aegre admodum id tulerint, & officium
quidem nouum ab Imperatore tribui, sed taxam
praeter solitum augeri non posse causati sint, vt
refert Sprengerus.

THES. XLIII.

Super quantitate Taxae feudalis si quaestio
occurrat, ab initio quidem secundum hodiernum
stylum Curiarum feudaliū summaria causae
cognitione definit Dominus feudi per suos Con-
filiarios; euentualiter vero & vt Vasallus nullam
querulandi causam habeat, ipsi liberum relinqui-
tur, aduersus fiscalem vel procuratorem feudi
constituendum iura sua alternis positionibus pro-
ponendi, & ordinaria causae cognitione facta, sen-
tentiam parium, vel qui eorum loco habentur,
expectandi. vid. *FABRI Staats-Cantley part. 2.
fol. 236.* Quod si in feudis Imperii agentes aliique
solicitantes de expeditionibus Cancellariae officii-
que taxae iustam conquerendi causam se habere exi-
stiment, anno 1672. d. 19. Febr. constitutum fuit,
quod grauamina sua coram Vice-Cancellario Imp.
explicare debeant, quod decretum multaque alia ad
E illu-

illustrationem huius argumenti eximie spectantia exhibet VFFENBACH. *in fin. Tract. de Iud. Aul. post Taxam Cancell. pag. 46.*

THES. XLIV.

Si duplex casus petendi inuestituram concurrat, mors scilicet Domini atque Vasalli, quaeritur, an duplum Taxae praestandum? Duplum Taxae aliquando exactum fuisse, notat SPRENGERVS, nescius an illud praestitum ita fuerit, nec ne, *in Luc. p. 162. & in Ep. praecurs. ad Ellychn.* Et sane pro singulis his casibus laudemium praestandum esse diserte negauit MYLER. ad RVMEL. *ad Aur. B. P. 3. D. 5. thes. 15. pag. 811.* in quam sententiam etiam differit GEORG. FRANZK. *de laudem. cap. 4. num. 35. seqq.* Et sic pronunciarunt *Lippsenses anno 1545. M. Maio,* concipiente sententiam MOD. PIST. cuius tenorem refert BEAT. *de Contr. P. 1. sub tit. von Lebenwahr cap. 24.* SCHRAD. *in Tract. Feud. P. 6. cap. 3. num. 26.* ad huius quaestionis decisionem diligenter attendendum putat tenorem pacti vel statuti. Et si quidem pacto vel statuto cautum sit, vt Vasallus pro omnibus casibus euenientibus, propter quos inuestitura petenda est, laudemium soluat, de omnibus casibus petendae inuestiturae ipsum laudemium soluere cogi posse existimo. Sin autem pacto vel statuto cautum sit, vt pro inuestitura laudemium vel pecunia soluatur, tunc Vasallus vnicum tantum laudemium soluere obligatus est, licet plures casus petendae inuestiturae vel ex vna vel exvtraque parte euenerint; sin vero tenor pacti vel statuti clarus

clarus non sit, illud, quod in isto loco, in quo bona feudalia sita sunt, consuetum siue vsitatum est, inspiciendum; sin autem nec de illo, quod in loco, in quo feudum situm est, consuetum vel vsitatum est, liqueat, quia videlicet mos illius regionis varius est, verba tam pacti quam statuti ita accipienda sunt, vt licet plures casus petendae inuestiturae euenerint ante inuestituram petitam, Vasallus tamen non pro omnibus casibus, sed pro vnica tantum inuestitura laudemium & sic etiam Taxam feudalem soluere cogatur. MATTH. DE AFFLICT, cap. 2. in pr. n. 35.

THES. XLV.

Quaeritur vero: si Vasallus plura habeat feuda sub vnus Domini iurisdictione sita, & de iis inuestiatur, an pro illis omnibus vnam saltem Taxam an plures pro numero feudorum exsoluere teneatur? Huius quaestionis mentio ac decisio ratione feudorum Imperii habetur in *Capitulatione nouissima Caroli VI. Art. 17.* vbi de Taxa feudali in proposito casu sequentia extant verba: In der Lehen-Tax wolten wir bey der Berordnung der gülden Bulle (vid. A. B. cap. 29.) vermöge deren von einer Belehnung, wann gleich verschiedene Lehen empfangen werden, mehr nicht, als ein einfacher Tax zu entrichten, verbleiben, noch einige Erhöhung ohne der Stände Willen aufkommen lassen, vielweniger die Churfürsten, Fürsten und Stände mit den Anfalls-Geldern von dem Lehen, damit sie albereit coinuestiret gewesen, oder sonst mit ungewöhnlichen und neuerlichen Anforderungen nicht beschweren noch beschweren lassen.

THES. XLVI.

Ratione temporis puto, Taxam feudalem non deberi tempore recognitionis, sed tempore inuestiturae; quamvis enim verum sit, quod quilibet Vasallus intra fatale, scilicet intra annum a tempore mortis, teneatur feudum recognoscere, & sic videri posset, intra hoc idem spatium etiam praestationes laudemiales exsoluendas esse; tamen rector & verior habetur sententia, quod scilicet non tempore recognitionis sed tempore inuestiturae debeatur praestatio laudemialis seu Taxa feudalis, tum quia haec est onus inuestiturae, non recognitioni adhaerens, cuius causa efficiens propinqua est ipsa inuestitura, tum quia taxa feudalis propter inuestituram siue pro ipso actu inuestiendi & pro confectione literarum inuestiturae ministris seu officialibus tanquam honorarium exsoluitur & laudemium minus vocari solet, vid. *Respons. Facultar. Iurid. Argent. in FABRI Staats-Canzley part. 2. p. 238. SCHILTER. Comment. in Cod. Iur. Alemann. feud. p. 299. & eius dissertat. de bon. laudem. §. 8. Mand. Elect. Saxon. de dato 12. Nouembr. 1691. ibi: Wann sie nun beliehen, wollen wir auch, daß ein ieder den aufs neu gefertigten Lehen-Brieff umb den gesetzten und gewöhnlichen löblichen Lehen-Tax unverlangt ablöse.*

THES. XLVII.

Fluit ergo ex his, quod ante inuestituram Taxa feudalis exigi non possit, quia exsoluitur quasi in compensationem laboris, quem officiales Domini

Domini habent, Vasallum in actualem possessionem inducendo. SVRD. *Decis. 31. num. 8.* BACHOV. equidem putat, praestationem laudemialem deberi ante traditionem vel inuestituram, cui e diametro aduersatur FRANZK. qui post reuera peractam inuestituram illam deberi statuit. Rectius media sententia vsu fori feudalis obtinet, quod simul & eodem tempore solvatur laudemialis praestatio & inuestitura detur. SCHILTER. in *Comment. de Bon. laudem. pag. 646. in not. de beneficiariis Imp. notat.* SPRENG. in *Lucern. p. 160.* quod, postquam inuestiendus ad praestationem iuramenti feodalitii per decretum admissus fuit, dehinc intra mensem taxam Cancellariae necessario exsoluere teneatur: Et ita expressè statutum fuit per commune quoddam *Senat. Imper. Aulici Decretum de anno 1659. d. 13. Augusti. Iung. decret. de anno 1659. d. 18. Mart.*

THES. XLVIII.

Ex dictis porro infertur, si contrahentes ante petitam & instantem inuestituram a contractu recedant, quod nulla debeatur praestatio laudemialis & taxa feudalis. HORN. *de renouat. inuest. & laudem. §. 23.* FRANZK. *de laudem. cap. 5. pag. m. 53. n. 42. & 43.* quia laudemium & taxa feudalis soluitur pro inuestitura; cessante autem hac causa, non immerito cessabit praestatio laudemialis. Contrarium vero ubi per consuetudinem introductum obtinet, illi non immerito inherendum est.

THESES. XLIX.
 Liquet etiam exinde, quod non illi officiales, qui recognitionis attestatum vulgo den *Muth-Zedul*, oder *Muth-Schein* praebent, Taxam feudalem exigere possint, sed saltem ii, qui actum inuestiturae expediunt, quia sicut laudemium, ita & Taxa feudalis honorarii seu sportulae loco est pro labore ac opere inuestiturae. FRANZK. *de laud. cap. V. num. 16.*

THESES. L.

Si vero contingat, officialem seu ministrum Curiae feudalis, qui actum inuestiturae expediuit, decedere, antequam Taxa feudalis fuerit exsoluta, tunc haeredes eius sine dubio defuncti partem praetendere possunt: quia succedunt in omnia defuncti iura ac per consequens etiam in istud debitum actiuum. *l. nihil aliud 24. ff. de V. S. l. haereditas 62. ff. de R. I. CARPZOV. lib. VI. Tit. VII. Respons. 64. num. 1.*

THESES. LI.

Circa doctrinam de Taxa feudali quaerunt Doctores, an haec ad fiscum Imperii sit referenda? Et respondetur negando, sed sportulae illae inter ministros aulae & Cancellariae seu Curiae feudalis distribuuntur. SCHILTER. *in Instit. iur. publ. Romano-Germ. Tom. 1. lib. 2. Tit. 1. §. 13.*

THESES. LII.

Quoad remedia iuris, illa consideranda sunt vel a parte Domini, vel a parte Vasalli.

THESES.

THES. LIII.

Domino pro consequendis praestationibus laudemialibus Doctores varias attribuunt actiones, vt actionem hypothec. inter quos est AMED. DE PONTE *quaest. 35.* Nonnullis placet rei vindicatio, adhuc aliis arridet actio personalis; quidam conditionem ob causam competere putant. Plurimi in sententiam transeunt Dni. STRUVII *Syntagm. Iur. Feud. cap. 10. §. fin.* quod scilicet emphyteusi laudemium peti possit actione ex contractu emphyt. quia spectat ad recognitionem Domini directi, quae ipso contractu ab emphyteuta, qui recipitur, promittitur.

THES. LIV.

Vasallus, si praeter debitum ad praestationem aliquam laudemialem vel vltra, quam solitum est, adstringitur, vti potest promocatione *ex l. diffamari C. de ingen. manumiss.* Beneficium enim hocce locum habet in omni genere causarum ciuiliu & criminalium. BOCER. *Decis. 255. num. 7.* Potest etiam utilis actio negatoria institui, quippe quae non solum pro seruitutibus, sed & pro omnibus iuribus incorporalibus denegandis ex communi Dd. sententia competit. Porro emphyteutae actionem emphyteuticam vtilem, nec non Vasallo vtilem actionem feudalem aduersus Dominum competere putant. Locum etiam habet interdictum, vti possidetis, quod remedium possessorium est ideoque petitorio praefendum.

THES.

THES. LV.

Ratione iudicii, coram quo quaestiones laudemiales ventilandae, distinguendum est: Si controversia occurrit de re aliqua, & agitur in rem contra debentem, forum quis fortitur ibi, vbi res sita est *l. ult. C. vbi in rem l. 38. ff. de iudic.* si vero actio intentata personalis, actor debet domicilium rei sequi per regul. in *l. iuris ordin. 2. C. de iurisdic. omn. iud.*

THES. LVI.

Atque haec sunt, quae pro angustia temporis de Taxa feudali collegi, & publicae eruditorum disquisitioni submittere constitui. Si vero lectoris spei non satisfecero, ignoscat mihi rogo; Omnium enim habere memoriam & in nullo peccare, potius diuinitatis quam humanitatis dicitur *in Constit.*

Tanta S. 14. de Confirm. Digestorum;
interim

Sit soli summo gloria summa DEO.

TA- α (1+12)

56.

ULB Halle 3
004 997 492

57. 4
HENRICI PHILIPPI
DOEBNERI,
ILLVSTRIS REGIMINIS SAXO-COBVURGENSIS
ADVOCATI ORDINARIJ

DISSERTATIO
INAUGVRALIS
DE
TAXA
FEVDALI

Vom
Sehn-Bar.

1 EN A E, RECVSA LITTERIS CROEKERIANIS,
M DCC XXXVIII.

